

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 288/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Onuferom, Františkánska 2, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn. 42T/33/2021 zo 16. októbra 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/21/2024 z 13. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom okresného súdu sp. zn. 42T/33/2021 zo 16. októbra 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/21/2024 z 13. októbra 2025. V petite podanej ústavnej sťažnosti sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu, ktoré zruší, prizná mu primerané finančné zadost'účinenie a náhradu trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 42T/33/2021 zo 16. októbra 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/21/2024 z 13. októbra 2025 uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov so skúšobnou dobou na 4 roky a zároveň mu uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze kontaktu v akejkoľvek forme s poškodenou, ktorú zároveň odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

3. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, namietajúc arbitrárnosť záverov napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý sa nevysporiadal so všetkými podstatnými odvolacími námietkami majúcimi

podstatný význam pre právne posúdenie veci. Podľa sťažovateľa sa krajský súd v prvom rade riadne nevysporiadal so závermi vyplývajúcimi zo znaleckého skúmania, podľa ktorých znalec „konštatoval nenaplnenosť teda neexistenciu syndrómu týranej ženy, a rovnako znalec nezistil naplnenie jedného zo znakov procesu domáceho násilia.“, pričom práve pre naplnenie skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona z hľadiska jeho následku sa vyžaduje naplnenie už uvedených kvalifikačných znakov. Krajský súd sa teda žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadava so znaleckým záverom, podľa ktorého nebol u poškodenej znalecky diagnostikovaný záver o prítomnosti syndrómu týranej osoby, čo predstavuje následok ako zákonný znak obligatórnej stránky zločinu podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, keď navyše vedome ignoruje „znalecké závery svedčiacie o nevine sťažovateľa, resp. ich hodnotenie v odôvodnení oboch súdov úplne absentuje“, pričom práve výsledky znaleckého skúmania sú kľúčové pre posúdenie veci, keďže jediným priamym dôkazom vykonaným proti jeho osobe bola len výpoveď poškodenej. Inými slovami, „okrem svedectva poškodenej neexistuje - nebol vykonaný žiaden iný priamy dôkaz, ktorý by svedčil o jeho vine.“. Okrem riadneho nevysporiadania sa zo znaleckými závermi sťažovateľ krajskému súdu vyčítal aj ignorovanie, resp. úplnú absenciu „hodnotenia dôkazov svedčiacich v jeho prospech.“, v dôsledku čoho „nadobúda dojem, že sa odvolací súd jeho odvolaním a prípadom ani dôkladne nezaoberal a len selektívne (žiaľ mnohokrát chybné) vyberal dôkazy na podporu svojho rozhodnutia.“. V tomto duchu tak krajský súd (i) v rozpore so záverom znalca uvádza, že existencia nevery môže súbežne existovať so znakmi zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, (ii) nehodnotí spôsobenie zranení poškodenej v čase jej mileneckého vzťahu, (iii) nehodnotí podanie trestného oznámenia poškodenu na jej milenca, (iv) bližšie nehodnotí a už vôbec nie v jeho prospech namietané chyby v lekárskejších správach týkajúcich sa vzdelania poškodenej, ktoré ospravedlňuje tak, že nebola ich autorom a že nemajú súvis s prejednávanou vecou, (v) nevyhodnocuje obsah výpovedí svedkov zabezpečených v jeho prospech a podobne.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým rozsudkom okresného súdu z dôvodu arbitrárneho záveru o vine sťažovateľa pre skutok týrania vlastnej manželky právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorý bol produkovaný (i) z dôvodu nesprávneho hodnotenia záverov vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, ako aj (ii) nevyhodnocovania dôkazov vykonaných v prospech sťažovateľa.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebráni dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Primárne je možné sťažovateľovi vytknúť nedoloženie napadnutého rozsudku okresného súdu (len jeho výroková časť v zápisnici z hlavného pojednávania) a ani napadnutého uznesenia krajského súdu, tak ako to predpokladá § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Splnenie tejto podmienky konania nie je samoúčelné, ale umožňuje ústavnému súdu predbežne preskúmať opodstatnenosť, resp. relevantnosť sťažovateľom tvrdených skutočností.

10. Ústavný súd sa v ostatnom čase k splneniu podmienok konania podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k nepredloženiu kópie právoplatného rozhodnutia, ktoré sťažovateľ napáda, už vyjadril tak, že „Táto formálna, nie však formalistická požiadavka zákona o ústavnom súde nie je bezúčelná. Je vyjadrením nezávislého postavenia ústavného súdu a konania o ústavnej sťažnosti ako nástroja riešenia verejnoprávneho konfliktu, ktorého podstatou je porušenie ústavných práv zásahom orgánu verejnej moci. Splnenie tejto požiadavky ústavnému súdu umožňuje o ústavnej sťažnosti postupovať priebežne tak, aby pred rozhodnutím na predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde nemusel dožiadanim dotknutého orgánu verejnej moci zabezpečovať sťažovateľom namietané rozhodnutie (uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 168/2025 z 13. marca 2025, bod 3, rovnako tak aj III. ÚS 359/2025, III. ÚS 589/2025, III. ÚS 19/2026).“. Uvedené rovnako tak platí aj za situácie keď sa sťažovateľ dožaduje pripojenia celého administratívneho spisu (rozumej aj súdneho spisu alebo dozorového denníka prokurátora a pod.), tak ako to ústavný súd explicitne ozrejmil vo svojom uznesení č. k. III. ÚS 38/2026-12 z 15. januára 2026, keď konštatoval, že „Na to, aby si ústavný súd mohol vyžiadať príslušný spis zo všeobecného súdu, musí najskôr zo strany sťažovateľa považovať za preukázané, že namietané konanie vôbec prebieha. Preto pre nesplnenie tejto zákonom ustanovenej náležitosti bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá“. V závere je možné poukázať aj na uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 644/2024-35 z 11. decembra 2024, ktorý k nesplneniu povinnosti predložiť napádané rozhodnutie orgánu verejnej moci prízvukoval, že nesplnenie tejto povinnosti je aj nesplnenie dôkaznej povinnosti podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pretože „ak v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažovateľka tvrdí porušenie svojich základných práv a slobôd právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu, dôležitým dôkazom o ústavne relevantnom zásahu je práve kópia takého rozhodnutia“. Rovnako tak aj podľa staršej judikatúry, napr. uznesenie ústavného súdu č. k. III. ÚS 144/2018-9 z 27. marca 2018 „má nepredloženie dôkazov o tom, že k zásahu do práv sťažovateľa došlo, významné procesné dôsledky, keďže sťažnosť tak vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).“.

11. Nedoloženie napadnutého rozsudku okresného súdu, ako aj napadnutého uznesenia krajského súdu sťažovateľom je možné vyhodnotiť aj ako nesplnenie podmienok konania pred ústavným súdom podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo je dôvodom na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

12. Nadrámocovo ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

13. Ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

14. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

15. Ústavný súd generálne k obsahu sťažovateľom vznesených námietok a v súvislosti s ním namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy poukazuje na to, že z obsahu týchto práv vyplýva, že sú „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016, I. ÚS 517/2022), v dôsledku čoho je možné právne účinným spôsobom namietat ich porušenie v konaní pred ústavným súdom až po právoplatnom skončení daného konania, resp. uplatnení

všetkých opravných prostriedkov v trestnom konaní vrátane tých pochybení, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu. V nadväznosti na to ústavný súd stabilne judikuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj vo veci konajúcich súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09, IV. ÚS 166/2010, II. ÚS 425/2017, III. ÚS 156/2021, IV. ÚS 80/2022, IV. ÚS 407/2024). Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú, a to prednostne, napr. všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti, prípadne iné orgány verejnej moci na to určené.

16. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa, ústavný súd akcentuje skutočnosť, že v zásade ide o jednoduchú polemiku na úrovni skutkového stavu a trestnoprávnej zákonnej aplikácie bez ústavnoprávných dimenzií. Avšak pri širších intenciách interpretácie námietok ústavnej sťažnosti, ak sťažovateľ zastáva názor, že ide v ním popísanom rozsahu o arbitrárne, resp. excesívne odôvodnenie ním napádaného rozhodnutia (o čom sa takto vyjadruje), môže dovolanie smerovať aj proti odôvodneniu rozhodnutia (v súhrne rozhodnutí oboch konajúcich súdov, v konečnom dôsledku rozhodnutia krajského súdu) z hľadiska požiadaviek na odôvodnenie zodpovedajúce kritériám spravodlivého procesu (vo vzťahu k všetkým okolnostiam podstatným pre rozhodnutie), ktorého súčasťou je právo na obhajobu [dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], čo vyplýva aj z novšej judikatúry ústavného súdu, v zmysle ktorej dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale aj obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku; porov. IV. ÚS 546/2020 – publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2021, v obsahovej nadväznosti aj napr. II. ÚS 411/2021, IV. ÚS 463/2021, IV. ÚS 491/2021, IV. ÚS 510/2021, IV. ÚS 555/2021, I. ÚS 343/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 355/2023, IV. ÚS 64/2025). Výkladové tézy ústavného súdu v podrobnostiach relevantne vysvetľujú rozdiel oproti situácii definovanej v § 371 ods. 1 písm. i) časti vety za bodkočiarkou Trestného poriadku, v nadväzujúcej súvislosti okolnosť, že nejde o jednoduché prehodnocovania dôkazov, ale obhajobný atribút spravodlivého procesu v kontexte náležitého odôvodnenia (odsudzujúceho) rozhodnutia, ako aj nemožnosť domáhať sa v širšom rozsahu prieskumu zisťovania skutkového stavu v ďalšom konaní nasledujúcom po konaní odvolacom, na ktoré má odsúdený podľa čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (aj to nie neobmedzený) výlučne nárok z pohľadu ustanovení, ktoré môžu byť tzv. referenčnou normou v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (konanie o dovolaní ani konanie o ústavnej sťažnosti nie sú opätovným odvolacím konaním a prieskum v ich rámci už môže byť obmedzený na vybrané aspekty rozhodovania, nejde teda o plošný prieskum vrátane skutkového prieskumu). Samozrejme,

kvalifikačné a procesnoprocedure námietky sú aj predmetom ďalších dovolacích dôvodov, pričom v dovolacom konaní musí byť sťažovateľ zastúpený advokátom, ktorý ich má detekovať pri zohľadnení aktuálnej judikatúry najvyšších súdnych autorít.

17. Už predostreté závery sa plne vzťahujú aj na subsidiaritu právomoci ústavného súdu vo vzťahu k touto ústavnou sťažnosťou namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu z dôvodu arbitrárnosti ich právnych záverov o jeho vine, ktorá bola finálne ustálená krajským súdom v jeho napadnutom uznesení, a to (i) z dôvodu nesprávneho hodnotenia záverov vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, ako aj (ii) nevyhodnocovania dôkazov vykonaných v prospech sťažovateľa (tzv. opomenuté dôkazy, ktoré boli síce vykonané, ale súdom nehodnotené). Na podklade predostretej rozhodovacej praxe ústavného súdu sa tak sťažovateľ môže brániť proti spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných v jeho trestnej veci vrátane opomenutých dôkazov v jeho prospech a inej interpretácie obsahu vykonaného dokazovania oproti jeho hodnoteniu v konečnom dôsledku krajským súdom (v súhrne oboch rozhodnutí) podaním dovolania z dôvodu zásadného porušenia práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zohľadniac však obmedzenia oproti odvolaciemu prieskumu popísané v predchádzajúcom odseku), poprípade z iných dovolacích dôvodov.

18. Na podklade uvedeného by bol subsidiárne daný dôvod odmietnuť sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu